

Országos lap lett a Kincskereső!

Alig három esztendeje annak, hogy tanárképző főiskolánk — az Olvasó népi mozgalom vezetőinek támogatásával — kísérletképpen megjelentette a Kincskereső című folyóiratot. Azzal a céllal, hogy a 10—14 éves gyerekek irodalmi, művészeti érdeklődésének, esztétikai ízlésének, olvasási igényének fejlesztéséhez hozzájáruljon. A kezdeményezés, a gyermekeknek szóló irodalmi és művészeti lap az Olvasó népi mozgalom az ifjúsági írók és a Művelődési Minisztérium és a Móra Kiadó támogatásával egyre színvonalasabb lapszámokkal erre az évre már három és félezer példányban jutott el a tanárképző intézményekhez, általános iskolákhoz, könyvtárakhoz. A mind szélesebb körben gyorsan népszerűvé vált gyermekfolyóirat fontos kultúrpolitikai feladatát és jelentőségét felismerve az Olvasó népi mozgalom tavalyi nyíregyházi tanácskozásán született meg a javaslat, hogy fejlesztődjék országos rangúvá és terjesztésűvé. A gyermekirodalom szegedi hagyományai, a kísérleti lap sikere egyértelműen indokolta, hogy itt, Szegeden lépjen elő az országos fóruma a Kincskereső. Az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propaganda bizottságának határozata értelmében októbertől 40 ezer példányban a Magyar Úttörők Szövetségének lapjaként tőlünk jut majd el minden iskolába, az első vidéken, Szegeden szerkesztett országos folyóirat lesz.

Az évente tíz alkalommal megjelenő gyermeklap szakmai felügyeletét az illetékes minisztérium irodalmi főosztálya, ideológiai felügyeletét a párt KB tudományos, közoktatási és kulturális osztálya, valamint a megyei pártbizottság propaganda és művelődésügyi osztálya gyakorolja. A két-két ív terjedelemben, három színnyomással feddőlappal megjelenő új Kincskeresőt a Szegedi Nyomdában készítik, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat adja ki és terjeszti. A szerkesztőség, — amely egyelőre a Bartók Béla Művelődésügyi Központban dolgozik — vezetője, a lap főszerkesztője Hegedűs András író, tanszékvezető főiskolai tanár, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgatója. Helyettese Simai Mihály költő, a helyi írócsoport titkára.

Az országos folyóirattá vált Kincskereső rendeltetéséről, célkitűzéseiről Hegedűs András főszerkesztő kérésünkre a következőkben nyilatkozott:

— A Kincskereső alapvető rendeltetése az, hogy a 10—14 éves fiatalok irodalom iránti érdeklődését fokozza, esztétikai ízlését fejlessze. Azt akarjuk elérni, hogy az irodalomhoz való kötődés, az olvasás iránti igény a gyerekek magatartásának állandó jegyvé váljon. A ma fiataljaihoz szóló, formáló erejű, változatos gondolatú, érzelmi, hangulati telítettségű, esztétikai mi-

nőségeket felmutató írásokat kívánunk megjelentetni. A meglevők mellett új igényeket is szeretnénk fakasztani, ízlés- és szemléletformáló tevékenységre is vállalkozunk. Sajátos eszközeinkkel segíteni kívánjuk az úttörő mozgalom célkitűzéseit is. A Kincskeresőt a hazai ifjúsági irodalom egyik bázisává, inspiráló-jává szándékozunk tenni, ugyanakkor a szocialista ifjúsági folyóiratok szerkesztésével is kapcsolatot teremtve.

A folyóirat kétharmad részében szépirodalmi alkotásokat fogunk közölni. Nemesak az úgynevezett ifjúsági írók műveit jelentetjük meg, hanem mindazoknak az íróknak értékes alkotásait, akiket a gyermekek megértésére, befogadására képesek. A szépirodalmi törzsanyag — hogy csak néhány nevet említsék — Illyés Gyula, Nagy László, Weöres

írási nyelvünk megszereztetését, nyelvünk szépségének, gazdagságának érzékelését kívánjuk elősegíteni. Esszéket közlünk az irodalom és a zene, a képzőművészet, a film kapcsolatairól. Riportokban fogjuk bemutatni az ország irodalmi emlékhelyeit. A Könyvek között című rovatban a legértékesebb ifjúsági művekről elemzést, értékelő írásokat közlünk, a „Miért szép?” aspektusából megközelítve — a gyermekek életkorát sajátosságaihoz igazodva — a műveket. Lesznek a lapban irodalmi tartalmú rejtvenyek, a „Szerkesztői üzenetek” pedig az olvasóinkkal való intenzív kapcsolat kialakítását szolgálják. Különös gondot fordítunk a lap küllemére, minden számot egy-egy neves grafikusművész fog illusztrálni.

A Kincskereső szerkesztőinek célja tehát vidéken, de vidékiek-

Sándor, Fekete István, Lázár Ervin, Rónaszegi Miklós, Szabó Magda, Csóori Sándor, Kányádi Sándor, Kiss Anna, Kiss Benéd, Kormos István, Nemes Nagy Ágnes alkotásaira épül. Klasszikus magyar és külföldi írók mellett helyt adunk olyan íróknak, amelyekben írók vallanak gyermekkorukról, olvasmányélményeiről, s tervezzük, hogy minden számban bemutassunk egy-egy jelentős író. Edes anyanyelvünk című rovatunk

seg nélkül országos rangú kultúrpolitikai és pedagógiai missziót teljesítő folyóiratot teremteni, hozzájárulva azzal Szeged rangjához is. Olyan lapot hívtak életre, amely értékeivel jelentősen segítheti köznevelésünk és közoktatásunk ügyét; amire felismerve s a választott hivatásainak való felhasználására felkészülni valamennyi intézményünkben tanuló pedagógus-jelöltek kötelessége.

SZ. M.

Két hét a francia látóhatáron

A József Attila Tudományegyetem KISZ UNESCO Klubja július első felében magyar-francia diákcserében vett részt a Magyar UNESCO Bizottság támogatásával. Tudományegyetemünk 10 hallgató képviselte, Ambrus Györgynek, a Kulturális Bizottság főelőadójának vezetésével. A csere szegedi résztvevői — köztük a Ságvári Gimnázium tanulója — több, mint két hétig tölthettek Franciaországban, a francia UNESCO klubok Besancon-i Regionális Tanácsának vendégként. Lehetőségük nyílt átlagos turistákhoz képest mélyebben bepillantani az ország életébe, megismerni valamelyest annak természeti szépségeit, a francia nép kultúráját.

A gazdag program főbb pontjai a következők voltak: ismerkedés a nyelviskolájáról híres Besanconnal, barangolások a Jura hegységben, a Peugeot autógyár központjának meglátogatása, Sochauxban, kirándulás Svájcba a Genfi tó környékén, majd végül néhány napos párizsi tartózkodás július 14-e körül.

Felleges lenne végigsorolni, hogy hol és milyen helyeken fordult meg csoportunk, inkább ejtsünk néhány szót a tapasztalatokról. Azt hiszem, hogy mindnyájunk számára az egyik legmeglepőbb dolog az volt, hogy saját szemmel láthatuk, milyen sok szocialista vagy kommunista érzelmű fiatal, illetve értelmiségi él Franciaországban, akik nyíltan vállalják az FKP jelszavait. Elsősorban ezeknek a fiataloknak és szocialista szellemű városi vezetőknek köszönhető, hogy barátságos és segítőkészséggel fogadtak bennünket a legtöbb helyen. Francia vendéglátóink nemesak a műemlékeket, a szép tájakat és a nevezetességeket mutatták meg, hanem őszinte nyíltsággal tájékoztattak bennünket a politikai helyzetéről, a kommunista ifjúsági mozgalmáról, általában a közállapotokról.

A különféle gazdasági nehézségekből adódó rohamos áremelkedések és takarékosági mozgalmak éppúgy sújtják a helyi lakosságot, mint az odalátogató turistát. Érdekességként említésre méltó, hogy a hagyományos július 14-i fényes parádé az idén az átlagnál jóval szerényebb méreteket öltött a fővárosban és viszonylag kevés látványosság szerepelt az ünnepi programban. A Sacré Coeur dombján összegyűlt turisták ezreinek például hosszas várakozás után csalódottan kellett távoznia este 11-kor, mert a váravárt nagyszabású tűzijáték helyett mit sem érő, gyenge szikrákat láthattak csupán valahol a látóhatár mentén. A legszebb középkori épületek és terek is csak rövid ideig voltak kivilágítva, a versaillesi palota szép-

mívű szökőkút figurái pedig a nagy ünnep napján is szárazon tátongtak.

A csoport résztvevőire nagy benyomást tett az UNESCO központi székháza. Az ENSZ szakosított intézményeként, innen a Place Fontenoy-ról, az Eiffel torony közeléből irányítják legfelsőbb fokozatú a nagy horderejű nevelési, tudományos és kulturális tevékenységet, amely ma már behálózza a világ összes földrészt és az eredményes nemzetközi együttműködés sikereit példázza. Itt filmet láthatunk a világszervezet működéséről, a felmerülő kérdésekre pedig az UNESCO klubokkal foglalkozó osztály egyik munkatársa válaszolt készséggel.

Két és félhetes utunk nagyon tartalmas volt; másztunk a Mont Blancra, láttunk gyárakat, megismerkedhettünk a munkások nem éppen rózsás helyzetével, modern lakótelepek szociális körülményeivel és bepillantást nyerhettünk a híres francia sajtókészítés titkaiba. A csoport történelem-szakos hallgatóit különösen érdekelte annak az utópista-szocialista telepnek a meglátogatása, amely a XVIII. század második feléből maradt az utókorra és az ország keleti megyéjében, Franche Comtéban található. Egy bizonyos Nicolas Ledoux nevű építész tervezte, s a város eredetileg a Ville de Chaux nevet kapta. Esztétikusan elrendezett, klasszicista stílusú kőépületei a mai napig kifogástalan állapotban vannak, azonban a megálmodott, falanszter rendszeren nyugvó élet bennük sohasem valósulhatott meg a szükséges anyagi és erkölcsi támogatás hiánya miatt. A kis település mai nevén Arc et Senans, ezért hosszú ideig mint királyi sópárló funkcionált. Az utóbbi időben múzeumot, futurológiai kiállítást, hangversenytermet alakítottak ki benne és futurológiai konferenciák gyakori színhelye.

Svájci tartózkodásunk alatt Baselban volt lehetőségünk legtovább időzni. Aki nyitott szemmel jár itt, annak nyomban feltűnik a táj szépsége mellett, hogy — sokak véleményével ellentétben — Svájc sem fenéki tejfel, bizony sok a kopott ruhás ember és nagyon nagy a drágaság. A jómódú híreben álló svájci átlagpolgár, ma már panaszkodik munkabérére és leplezetlenül beszél a nemzetiségi ellentétekről.

Egészében véve, úgy vélem, utunk hasznos volt. Az itt nem említett és a felsorolt számos dolog, valamint a nyelvtanuláson túl, szocialista érzelmű francia barátaink és az UNESCO segítségével, alaposabban megismerhettük tőlünk idegen társadalmi rendszerű országok igazi arcát, életmódját, kultúráját.

CSILLAG ANDRÁS

Forgách Géza

Egy megpróbáltatásokban, nehézségekben később sikereiben és végül elismerésben is gazdag életpálya fejeződött be. Mint egyszerű család gyermeke, sok-sok áldozattal szerezte meg diplomáját a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen és a Közgazdaságtudományi Egyetemen. Forgách Géza 1934-ben kezdte meg tanári munkáját. Oradíjas tanárként tanított a miskolci, szegedi, kassai kereskedelmi iskolákban. A második világháború újabb megpróbáltatásokat hozott számára. 1944-ben hívták be katonának és két évi hadifogság után 1947-ben került haza.

Munkás élete utolsó 18 esztendejét töltötte a Szegedi Tanárképző Főiskolán docens, majd főiskolai tanári beosztásban, s 12 évig volt a Kémiai Tanszék vezetője. Nagyon szerette a főiskolát, a tanárképzést, a tanszék úgyszólván második otthona volt. Tanítványai a tárgyi ismereteken túl, magukkal vitték szakmai szeretetét, mélyszépséges humanizmusát, valamint a pedagógus pálya tisztességét. Élete és munkája emberséges példa volt a tanítványok számára. Sokol-

dalú szakmai és társadalmi tevékenységének eredményét fejezték ki azon kitüntetések, melyekben a felszabadulás után részesült. 1949-ben Kiváló Dolgozó, 1953-ban Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 1964-ben A Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozata és végül 1969-ben élete munkásságáért a Munka Erdemrend ezüst fokozata kitüntetéssel kapta.

1971-ben ment nyugdíjba, de sajnos, a váratlanul jött könyörtelen halál nem sokáig engedte élvezni a megérdemelt pihenést. Őszinte, becsületes, segítőkész munkatársat, kollegát, barátot vesztettünk el személyében. A tanítás, az oktatás munkája nem elégítette ki. Mindig tanulni, alkotni vágyó szellem volt. Magas szintű általános műveltsége, olvasottsága tiszteletet ébresztett környezetében. Kereste az újat, a jobbat, állandóan kutatót, alkotott. Tudományos tevékenységét mintegy félszáz publikáció jelezte. Különösen jelentős munkát végzett a kémiaoktatás módszerének javítása, korszerűsítése érdekében. Becsületes, dolgozó élete nem volt hiábavaló. Munkáját tovább viszik tanítványai, munkatársai és kollegái.

Haematológusok tanácskozása

A Magyar Haematológiai Társaság ez évi kongresszusát dr. Rák Kálmán egyetemi tanár elnökségével Szegeden rendezte meg. A VI. Magyar Haematológiai Napokon szeptember 4 és 6 között 250 hazai és 20 külföldi tudós plenáris — és szekciósülésen 120 előadást hallgattak és vitattak meg. Főbb témákként a vérszegénység, a rosszindulatú nyirokcsomó megbetegedések, a vérsjétkinetika problémái szerepeltek.

Ezen a kongresszuson nyílt először alkalom arra, hogy a haematológia különböző részterületeivel foglalkozók együttes ülésen hallgassák meg a vérártom-

lesztés témaköre eredményeinek összegezését. L. G. Lajtha professzor, a manchesteri Paterson Laboratórium igazgatója (akit a kongresszus első napján a társaság tiszteletbeli tagjává választottak) a vérképzés sejtkinetikájáról tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. A referátumok többsége főként továbbképző jellegű volt. A legutóbbi — három évvel ezelőtt Budapesten rendezett — kongresszus óta elért kutatási eredményekről, a klinikán végzett munka újdonságairól, a megjelent hazai és nemzetközi szakirodalom anyagáról, felhasználásáról tájékoztatták a haematológusokat.

Új kezdeményezésként a Haematológiai Napok eseménysorozatát fórum zárta le, amelyen aktuális diagnosztikai és terápiás kérdésekre választottak a különböző szakterületek kutatói. A háromnapos nemzetközi orvoskongresszus a résztvevők szerint igen jelentős tudományos és továbbképző fóruma volt a haematológusoknak. A Szegedi Biológiai Központban rendezett tudományos tanácskozás vendégei számára a rendezők — közöttük orvosegyetemünk számos oktatója — városnéző sétákat, kirándulásokat, kulturális programokat is szerveztek.